

ଆମ ପରିବାରର ଜଣେ

ଶ୍ରୀମତୀ ସୌଦାମିନୀ ନନ୍ଦ

ସ୍ୱର୍ଗାୟ ନୃସିଂହ ଗୁରୁ ୧୯୪୨ ଭାରତଛାଡ଼ି ଆନ୍ଦୋଳନରେ ମୁଖ୍ୟ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରି ମୋର ସ୍ୱର୍ଗାୟ ପିତା ଦୟାନନ୍ଦ ଶତପଥିଙ୍କ ସହିତ ବରହମ୍ପୁର ଜେଲରେ ବନ୍ଦୀ ରୂପେ ଅବସ୍ଥାନ କରିଥିବା ମୁଁ ଜାଣିଛି । ସେମାନେ ପ୍ରାୟ ୨ ବର୍ଷରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ସମୟ ବରହମ୍ପୁର ଜେଲରେ ଥିଲେ । ମୋର ପିତା ବରହମ୍ପୁର ଜେଲରେ ଥିବା ସମୟରେହିଁ କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟ ପାର୍ଟିର ଅନେକ ପୁସ୍ତକ ଅଧ୍ୟୟନ କରିବା ପରେ କମ୍ୟୁନିଜମ ପ୍ରତି ଆକୃଷ୍ଟ ହେଲେ । ଏଥିପାଇଁ ଦେଶ ସ୍ୱାଧୀନ ହେବାର ୨/୩ ବର୍ଷ ପୂର୍ବରୁ ଉଭୟଙ୍କ ମତ ପାର୍ଥକ୍ୟ ହେଲା । ଭିନ୍ନମତାବଲମ୍ବୀ ହେବା ସତ୍ତ୍ୱେ ଉଭୟଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ମନାନ୍ତର ହେବାର ମୁଁ କେବେ ଜାଣିବାକୁ ପାଇ ନାହିଁ । ସମ୍ବଲପୁରର ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମର ପଞ୍ଚସଖା କହିଲେ ସ୍ୱର୍ଗାୟ ଦୟାନନ୍ଦ ଶତପଥି, ସ୍ୱର୍ଗାୟ ନୃସିଂହ ଗୁରୁ, ସ୍ୱର୍ଗାୟ ଭାଗିରଥି ପଟ୍ଟନାୟକ, ସ୍ୱର୍ଗାୟ ପଣ୍ଡିତ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣ ମିଶ୍ର, ତଥା ସ୍ୱର୍ଗାୟ ଚିତ୍ରାମଣି ପୂଜାରୀଙ୍କୁ ବୁଝାଇଥାଏ । ଏହି ପଞ୍ଚ ସଖାଙ୍କର ସଂଗ୍ରାମୀ ଜୀବନ ଅବଲୋକନ କରିବାର ସୁଯୋଗ ପାଇ ନାହିଁ । ନୃସିଂହ ଗୁରୁଙ୍କର ପରିବାର ତଥା ଦୟାନନ୍ଦ ଶତପଥିଙ୍କର ପରିବାର ଏକତ୍ର ଅବସ୍ଥାନ କରିଥିବାର ଶୁଣିଛି । ଉଭୟେ ଗାନ୍ଧିଜୀଙ୍କ ଉପରେ ବିଶ୍ୱାସ କରୁଥିବା ତଥା ଗାନ୍ଧିଜୀ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଲୋକଙ୍କୁ ଉଦ୍‌ବୁଦ୍ଧ କରୁଥିବାରୁ ଏମାନଙ୍କୁ ଗାନ୍ଧି ଲୋକ ତଥା ଅସ୍ପୃଶ୍ୟ ଲୋକ ବୋଲି ନ୍ୟୁନ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଲୋକେ ଦେଖୁଥିବାର ହୃଦୟଙ୍ଗମ କରିଛି । ଯେଉଁ ସମୟରେ ମୁଁ ବାର, ଚଉଦ ବର୍ଷର ଝିଅ ହୋଇଥାଏ । ମୋର ପିତା ଛୁଆଁ ଅଛୁଆଁ ଭେଦଭାବ ନ କରି ଜାତି ଧର୍ମ ନିର୍ବିଶେଷରେ ସମସ୍ତଙ୍କ ଗୃହରେ ଖିଆପିଆ କରୁଥିବାରୁ ଆମକୁ ସାହି ଲୋକେ ଗଣ୍ଡା ଓ ହରିଜନର ଝିଅ ବୋଲି କହିବାକୁ ପସ୍ତାଦପଦ ହେଉ ନ ଥିଲେ । ମୋର ସ୍ୱପ୍ନ ମନେ ପଡ଼ୁଛି ଯେ ପାଣି କଳରୁ ପାଣି ଆଣିବା ପାଇଁ ଯାଉଥିଲି । ପାଣି ଭର୍ତ୍ତି କରୁଥିବା ମହିଳାମାନଙ୍କ ସହିତ ଛୁଇଁ

ହୋଇଗଲେ ଜଳକୁ ଢାଳି ଦେଇ ପୁନର୍ବାର ଜଳପୂର୍ଣ୍ଣ କରୁଥିଲେ ଏବଂ ଦୁଇପଦ କଷ୍ଟ କଥା କହିବାକୁ ଭୁଲୁ ନଥିଲେ । ସ୍ୱାଧୀନତାର ୪୦ ବର୍ଷ ପରେ ଏହାର ବହୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୋଇଛି । କିନ୍ତୁ ଯେତେବେଳେ ସ୍ୱର୍ଗାୟ ଗୁରୁ ହରିଜନମାନଙ୍କ ସହିତ ନିର୍ଲିପ୍ତ ଭାବରେ ରହି ଗାନ୍ଧିଜୀ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ଆଗେଇ ନେଉଥିଲେ, ସେ ସମୟରେ ସମାଜଠାରୁ କେତେ ଦୂର ଅପମାନ ପାଉନଥିବେ ତାହା ସହଜରେ ଅନୁମେୟ । ସ୍ୱର୍ଗାୟ ଗୁରୁ ଓ ସ୍ୱର୍ଗାୟ ଶତପଥି ଏସବୁକୁ ଭୂଷେପ କରୁ ନ ଥିଲେ । ଏମାନେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ନିର୍ଭକ୍ତ ଓ ନିରାତମ୍ଭର ଥିଲେ । ସ୍ୱର୍ଗାୟ ଗୁରୁଙ୍କୁ ଅତି ନିକଟରେ ଅର୍ଥାତ ପରିବାରର ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ହିସାବରେ ଦେଖୁଛି । ତାଙ୍କୁ ଯେତେବେଳେ ଦେଖିବାକୁ ପାଏଁ ମନରେ ସ୍ୱତଃ ଭାବନା ଆସେ ଯେ ହେଉଛନ୍ତି ଆମ ଅଞ୍ଚଳର ଅସଲ ଗାନ୍ଧିବାଦୀ । ଗାନ୍ଧିଜୀ ପରି ଅଣ୍ଟାରେ ଖଦଡ଼ ଆଣ୍ଟୁଲୁଟା ଯୋଡ଼ି, କାନ୍ଧରେ ଥାଏ ଗାନ୍ଧିଜୀ ପରି ଝୁଲାମୁଣି ଏବଂ ଖଣ୍ଡିଏ ଗାମୁଛା । ସତେ ଏ ଯୁଗରେ ପୁଣି ଏତେ ନିରାତମ୍ଭର ଜୀବନଯାପନ କରୁଥିବା ଜଣେ ଋଷି ପ୍ରତିମ ବ୍ୟକ୍ତି । ଶାନ୍ତ, ବର୍ଷା, କାକର କାହାକୁ ଭୂଷେପ ନ କରି ପୁଞ୍ଜୁଳା ଶରୀରରେ ପୁଞ୍ଜୁଳା ପାଦରେ ସେ ଆଗକୁ ମାଡ଼ିଯିବାର ଅବିରତ ସଂଗ୍ରାମ ତାଙ୍କଠାରେ ଦେଖିଛି । ସ୍ୱର୍ଗାୟ ଗୁରୁ ଓ ସ୍ୱର୍ଗାୟ ଶତପଥିଙ୍କର ପରସ୍ପର ପ୍ରତି ପ୍ରଗାଢ଼ ସ୍ନେହ ଶେଷ ଜୀବନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅତୁଟ ରହିଥିଲା । ଉଭୟ ପରିବାରକୁ ଏକତ୍ର କରିବା ସକାଶେ ସ୍ୱର୍ଗାୟ ଗୁରୁ ତାଙ୍କର ଦୁହିତାଙ୍କୁ ଶତପଥିଙ୍କର ଭଗ୍ନାପୁତ୍ର ସହିତ ବିବାହ ବନ୍ଧନରେ ଆବଦ୍ଧ କଲେ । ଏହି ଋଷି ପ୍ରତିମ ନୃସିଂହ ଗୁରୁ ଗାନ୍ଧିଜୀ କୌଣସି କଥାକୁ ତଳେ ପକାଇ ନ ଥିଲେ । ତାଙ୍କର ସେହି ସତ୍ୟ, ନିଷ୍ଠା, ଧର୍ମପରାୟଣତା ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେ ଅତୁଟ ରଖି ପାରିଥିଲେ ।

ବୁଦ୍ଧାରଜା,
ସମ୍ବଲପୁର